

Eesti Arstide Liidu tegevus aastal 2005 EAL presidendi aruanne üldkogule

Andres Kork – EAL president

Eesti Arstide Liit taasasutati 1988. a – 17 a tagasi. Möödunud aastatele tagasi vaadates võib väita, et EAL on aktsepteeritud riigivõimu organisatsioonide ja arstide poolt Eesti arste esindava ainsa ja täievolilise organisatsioonina. Organisatsiooni kuulub selle aasta 25. novembri seisuga 2725 arsti, aasta jooksul on liitunud 67 kolleegi.

Olukord tervishoius on keeruline ja hinnangud meie tervishoiusüsteemile vastandlikud. 2005. a suvel tehtud EMORi uuringu järgi on Eesti kodanike keskmine rahulolu hinnang tervishoiusüsteemile 4,96 palli 10 palli skaalas. Väga rahul tervishoiusüsteemiga on vaid 4% vastanutest. Üldse ei ole rahul 12% küsitletutest. Võrreldes Eesti muude piirkondadega on Tallinna elanikud tervishoiusüsteemi korraldusega vähem rahul. Pensionärid on seevastu teistest sagedamini praeguse süsteemiga rahul (hinnang 9–10 palli). Kirjeldatud uuringu järgi ollakse kõige vähem rahul arstiabi kättesaadavusega – 37% küsitletutest pidas meie süsteemi puuduseks pikki ravijärjekordi, haiglakohtade vähesust ja kiirabi tööd. Rahul ei oldud sellega, et perearsti juurde on järjekord, perearsti puhkusel olles ei leita sageli talle asendajat. Ka pidasid paljud vastajad tülikaks eriarsti vastuvõtule pääsemist puuduliku transporditeenuse tõttu. Ligi viiendik – 23% – ei olnud rahul arstide ülekoormatusega, perearstide tegevusega, sellega, et head arstid lahkuvad Eestist mujale tööle.

Tervishoiu vähene rahastamine, ravimite kõrged hinnad, tasuline hambaravi, visiiditasud olid 26% küsitletute hinnangul meie tervishoiusüsteemi valupunktideks. Siiski arvas 52% vastanutest, et arstid, õed ja apteekrid annavad suurima panuse meie tervisesüsteemi. Süsteemis tegutsevate ametnike tegevust hindas heaks vaid 9% ja poliitikute panust süsteemi arengule pidas heaks vaid 5% vastanutest.

Samas oli 36% vastanuist seisukohal, et kõige enam võimalusi tervishoiusüsteemi mõjutamiseks on poliitikutel, ja 18% arvas, et tervishoiusüsteemi töötajad (ka arstid) saavad seda efektiivselt teha. Uuringukeskuse Faktum värskest avaldatud andmete järgi peab oma tervislikku seisundit heaks või väga heaks 46%, keskmiseks 42%, halvaks 12% Eesti inimestest.

EAL tegevust juhtis eestseisus koosseisus Diana Ingerainen, Toomas Kariis, Andres Kork, Andres Lehtmets, Peeter Mardna, Margit Närska, Indrek Oro ja Vallo Volke. Eestseisus pidas aruandeperioodil 5 koosolekut.

Kohtumisel Soome Arstide Liidu juhtidega sõlmiti Tallinnas 20.01.2005. a Eesti ja Soome arstide liidu vaheline leping, mille kohaselt saab oma maa arstide liidu liige teises riigis ajutiselt töötades vajaduse korral kutsetööga seonduvat nõustamist, ilma et peaks astuma teise maa arstide liidu liikmeks. Leping näeb ette ka seda, et nii Eesti kui Soome arstide liidu liige saab teise riigi liidu liikmeks astumisel liikmemaksu soodustust.

Eestseisuse ettepanekul otsustas Eesti Arsti OÜ nõukogu toetada Arstide Täienduskoolituse Fondi 20 000 krooniga aastas, lisaks sellele 30 000 krooniga esimesel poolaastal.

Eestseisuse otsuse kohaselt toetas EAL Taiwani liitumist WHOga ja tegi sotsiaalministrile ettepaneku toetada Taiwani taotlust saada WHO vaatlejaliikmeks.

Rahvusvahelise arstieetika päeva tähistamiseks korraldati koos TÜ Kliinikumi eetikakomitee, TÜ eetikakeskuse ja Eesti bioeetika nõukoguga 16. septembril 2005 Tartus konverents "Kas alternatiivmeditsiin pakub tõenduspõhisele ravile konkurentsi?" On moodustatud ka EAL eetikatöörühm, kuhu kuuluvad

Indrek Oro, Andres Soosaar, Margit Närska ja Vallo Volke.

Eesti AL sai Eesti Arsti OÜ ainuomanikuks, ostes seni ASile Perioodika kuulunud osakud.

Eestseisus pöördus sotsiaalministri ja õigus-kantsleri poole päringuga, miks ei täideta palga-kokkulepet Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas töötavate arstide puhul ja kas 2006. a riigieelarvesse on planeeritud kulude kasv, mis võimaldaks täita palgalepet. Kuna vastus ei rahulda eestseisust, otsustati pöörduda kohtusse.

Volikogu pidas aasta jooksul kaks koosolekut. 14.05.2005. a koosolekul Pärnus arutati palga-leppe täitmist ning EAL liikmemärgi ja aumärgi kavandeid. Volikogu 28.10.2005. a koosolekul Tartus otsustati alustada 2006. a jaanuaris palgaläbi-rääkimisi haiglate liidu ja Sotsiaalministeeriumiga. Eesmärgiks on lähiaastatel võrdsustada arstide minimaalpalk kahekordse riigi keskmise palgaga.

EAL liikmemaksu suuruseks kuus otsustati kehtestada edaspidi eelneval aastal kehtinud miinimum-tunnitasu.

Traditsioonilised Eesti Arstide Päevad toimusid 7.–8. aprillil 2005 Tallinnas Salme Kultuuri-keskuses. Päevateemaks olid HIV-nakkuse levik kui väljakutse Eestile ning südame-veresoonkonna-haiguste riskitegurid ja nende käsitus. Osavõtjaid oli ligi 85 ja päevade kolm eesmärki – pakkuda kolleegidele heal tasemel täienduskoolitust, tutvuda korruga paljude meditsiinifirmade toodetega ja saada kosutavat lõõgastust pingelise igapäeva-töölle – said täidetud.

EAL osales ka Tervishoiufoorumil 2005 korraldamisel 8. septembril Tallinnas. Teemadeks olid tervishoiu arengumootorid, erinevad perspektiivid ja informeeritud patsient.

Ilumist jätkab ajakiri Eesti Arst. Peatoimetaja ametikoha täitmiseks korraldatud konkursi võitis Väino Sinisalu. Eesti Arsti OÜ nõukogusse kuuluvad Inderk Oro, Mai Taro ja Andres Kork. EALi esindavad ajakirja toimetuskolleegiumis Vallo Volke, Vello Ilmoja ja Tõnu Peets. Ajakiri jätkab senise kontseptsiooni kohaselt teadusajakirjana. Uuendena hakati sel aastal avaldama täienduskoolitusliku sisuga

materjale, milles toodud küsimustele vastates on võimalik saada täienduskoolituse punkte. Eesti Arsti koduleheküljelt on võimalik leida värskaid uudiseid Eesti meditsiinis toimuva kohta ning tuntumates üld-meditsiinilise sisuga ajakirjades värskelt avaldatud artiklite referaate.

Ajakirja majandamine on muutunud keerulise-maks, kuna reklaamitulu on aasta-aastalt vähenenud. Seda kompenseerib osaliselt riigi toetus Sotsiaalministeeriumi kaudu.

EAL on Euroopa Arstide Alalise Komitee (CPME) liige ja 2005. a võtsid EAL esindajad osa selle organisatsiooni kahest üldkogust istungist. Meie delegatsiooni juhtis Indrek Oro. Eesti Noorarstide Ühendus (ENÜ) on Euroopa Nooremarstide Ühenduse (PWG) liige. ENÜ esindajad võtsid sel aastal osa kahest koosolekust. ENÜ juhatuse liige Kristiina Allikvee valiti PWG uute liikmete töörühma juhiks.

Eesti Arstide Liit on ka Maailma Arstide Liidu (WMA) liige. Sel aastal ei osalenud meie esindajad WMA üldkoosolekul. Koostöös TÜ arstiteaduskonnaga on kavas tõlkida ja välja anda WMA eetikakäsiraamat.

EAL on sõlminud ka koostöölepingu Taiwani Arstide Liiduga. Eesmärgiks on avardada arstide koolituse võimalusi. Täna on kaks Eesti kolleegi käinud koolitusel Taiwani haiglates.

Koostöös Sotsiaalministeeriumiga on EAL püüdnud kaasa rääkida tervishoiule ja arstidele olulistest küsimustes. Kõne all on olnud teenuste hinnad ja haigekassa eelarve, tervishoiu investimispoliitika, struktuursed muutused tervishoius, arstide töökoormus ja palgad ning ravikvaliteedi probleemid.

EAL esindajad osalevad mitmetes pidevalt tegutsevates komisjonides ja töörühmades. Nii on arstiabi kvaliteedi eksperdikomisjoni liikmeks Maike Parve ja Andres Ellamaa, tervishoiutöötajate pädevusnõukogu liikmeks Andres Ellamaa, tervishoiuvaldkonna töötajate koolituskomisjoni liikmeks Toomas Kariis. AS Medicina juhtorganeis esindavad EALi Ain-Elmar Kaasik ja Väino Sinisalu. Eesti Arstide Päevade töörühmas osalevad Katrin Rehema, Mai Taro, Väino Sinisalu, Toomas Kariis ja Andres Lehtmets.

SA Arstide Täienduskoolituse Fond jagas sel aastal stipendiume 135 000 krooni ulatuses. Fondi nõukogus on tegevad Matti Tarum, Jaan Lemendik, Aleksei Rodin, Väino Sinisalu ja Vallo Volke.

Vastutuskindlustuse leping kõikidele EAL liikmetele kehtib oktoobrini 2006. IF Kindlustusega sõlmitud

leping hõlmab peaaegu kõiki ravitegevusega seotud riske. Kolme aasta jooksul, mil leping on kehtinud, ei ole olnud ühtegi väljamaksmisele kuuluvat kindlustusjuhtumit.

Eesti Arstide Päevad 2006 toimuvad 20.–21. aprillil Tallinnas Salme Kultuurikeskuses.

andreskork@hotmail.com

EAL üldkogu otsused 26.11.05:

1. Kinnitada EAL presidendi aruanne 2005. a. tegevuse kohta.
2. Kinnitada EAL majandustegevuse aruanne 2004. a. kohta.
3. Kinnitada EAL 2006. a. eelarve.
4. Määrata EAL liikmemaksu suuruseks alates 2006. a. eelarveaastale eelneval aastal kehtinud miinimumtunnitasu (2006.a 66 kr kuus); mittetöötavatel arstidel 50 krooni aastas, ENÜ-sse kuuluvatel residentidel, doktorantidel 2/3 liikmemaksust (2006.a 44 kr kuus).
EAL igalt liikmelt laekunud summast on 4 krooni liikme kohta kuus sihtotstarbeline laekumine ajakirja Eesti Arst eest tasumiseks vastavalt Eesti Arstide Liidu ja Eesti Arsti OÜ vahelisele lepingule, 7 krooni kasutatakse erialase vastutuskindlustuse otstarbel, 15 krooni kantakse streigifondi.
5. Võtta vastu EAL üldkogu lõppdokument, saata see Riigikogule ja Vabariigi Valitsusele ja levitada seda massimeedia kaudu.